

Ud over de to nævnte luftarter dannes der også en vis mængde ammoniak i et kyllingehus. Hovedparten af denne ammoniak dannes ved nedbrydning af den udskilte urinsyre i gødningsmåten. Denne nedbrydning accelereres ved høj fugtighed i både luft og gødningsmåtte. For høje ammoniakkoncentrationer kan bl.a. medføre luftvejsproblemer og nedsat vækst, og ved særligt høje koncentrationer endvidere give øjenirritationer.

De hedebløjer, der kan ramme Danmark i sommerperioderne, udgør et særligt problem, hvis de falder sammen med, at et hold kyllinger er i den sidste uge før slagting. Kyllingernes varmeneutrale zone antages ved dette alderstrin at være i intervallet mellem 20 og 28 grader Celcius. Hvis staldtemperaturen på grund af en høj udetemperatur overstiger 28° C, vil kyllingerne have behov for at nedkøle kroppen gennem vandfordampning for at holde den naturlige kropsvarme på 41° C. Denne vandfordampning sker hovedsagelig gennem gispning. Den kritiske situation for kyllingerne opstår ved fortsat høj temperatur og en stigende luftfugtighed. Dette skyldes, at kyllingernes gispning herved accelererer og kan i sidste ende resultere i kyllingernes død. Det er derfor vigtigt, at ventilationssystemet er dimensioneret til at kunne tackle disse situationer.

De nævnte faktorer er indbyrdes stærkt afhængige. Luftfugtigheden reguleres i forhold til strøelsens kvalitet, temperaturen reguleres ofte i forhold til luftfugtigheden, og ventilationen reguleres i forhold til temperaturen og i relation til ammoniakdampe. Sidstnævnte er igen tæt knyttet til strøelsens kvalitet, jf. ovenfor under pkt. 6.

For at opnå optimale miljøbetingelser for slagtekyllinger er det derfor ofte nødvendigt at gennemføre en koordineret styring af samtlige klimatiske faktorer. Optimal temperatur og luftfugtighed varierer afhængigt af bl.a. dyrenes alder. Klimafaktorerne er for det meste også stærkt afhængige af udendørstemperaturen, og klimastyringen skal kunne tage højde for eventuelle ekstreme vejrforhold, herunder især hedebløjer.

Samspillet mellem de forskellige klimatiske faktorer kan nødvendiggøre et fleksibelt styringssystem med indbyggede alarmsystemer og et personale, der er uddannet til at løse problemer forbundet med ekstreme situationer, såsom hedebløje eller ventilationsammenbrud.

Arbejdsgruppen foreslår derfor, at der fastsættes regler om, at bygningernes isolering, opvarmning og ventilation skal sikre, at luftcirkulation, støvindhold, temperatur, relativ luftfugtighed og koncentrationer af

luftarter holdes på et niveau, der ikke er skadeligt for dyrene. Arbejdsgruppen foreslår tillige, at staldtemperaturen ikke i væsentlig grad må overstige udetemperaturen i varme perioder, så man undgår overdødelighed blandt slagtekyllingerne.

Da arbejdsgruppen både har gennemgået slagtekyllingeproduktionen og rugeægsproduktionen, og ventilation og klimastyring har stor betydning for både slagtekyllingers og forældredyrs velfærd, har arbejdsgruppen foreslået, at der i en bekendtgørelse om hold af slagtekyllinger og rugeægsproduktion medtages en fælles bestemmelse om disse forhold. Der henvises til afsnit IV.6 om ventilation/klimastyring i arbejdsgruppens delrapport og til § 6 i arbejdsgruppens udkast til bekendtgørelse, jf. afsnit IX i delrapporten.

7.2. Justitsministeriets overvejelser

Det følger allerede af § 9 i Justitsministeriets bekendtgørelse om mindstekrav til beskyttelse af landbrugsdyr, at luftcirkulation, støvindhold, temperatur, relativ luftfugtighed og koncentration af gasarter skal holdes på et niveau, som ikke er skadeligt for dyrene. Denne bekendtgørelse er udstedt med hjemmel i dyreværnsloven.

Imidlertid foreslår arbejdsgruppen en specifik overvågning af slagtekyllingernes trædepuder og fjerdragt på slagterierne og en stikprøvevis besætningskontrol, jf. nærmere nedenfor under pkt. 10, med henblik på at sikre slagtekyllingernes velfærd. Som led i kontrollen af besætninger, hvor der er problemer med svidninger af kyllingernes trædepuder f.eks. på grund af våd strøelse, dårlig ventilation og for høj luftfugtighed, vil det derfor være hensigtsmæssigt, hvis fødevareregionerne i forbindelse med kontrollen af sådanne besætninger kan påbyde producenten at udbedre disse forhold.

For at undgå tvivl om, at der kan meddeles sådanne påbud efter dette lovforslag finder Justitsministeriet, at en sådan bestemmelse bør medtages i lovforslaget, jf. også bemærkningerne ovenfor under pkt. 6.2.

Da slagtekyllinger især har problemer med for høje indetemperaturen under hedebløjer, hvilket som nævnt ovenfor kan medføre overdødelighed i varme perioder, er ministeriet enig med arbejdsgruppen i, at det også bør fremgå af bestemmelsen, at temperaturen i huset i varme perioder ikke må overstige udetemperaturen væsentligt.

Den foreslåede bestemmelse i § 6 svarer til § 6 i arbejdsgruppens udkast til bekendtgørelse om hold af slagtekyllinger og rugeægsproduktion, jf. afsnit IX i arbejdsgruppens delrapport.